

NIEUW GEBITSONDERZOEK VAN DE BEWONERS VAN TRISTAN DA CUNHA.

Eenige maanden geleden vermeldden de Engelsche couranten (en ook een Nederlandsche) dat de Britsche kruiser „Carlisle” van Zuid-Afrika onderweg was naar Tristan da Cunha met levensmiddelen en andere geschenken uit Engeland, benevens post. Men herinnert zich dat ook de K 18 op haar groote reis naar Indië dit eiland heeft aangedaan. De „Carlisle” voert o.a. een marinetandarts en terwijl de marine-officieren een volkstelling zouden houden, zou de tandarts een onderzoek instellen naar den gebitstoestand der bewoners, hetgeen ook bij het bezoek in 1932 aan deze uithoek van het keizerrijk is geschied.

In The British Dental Journal van 15 Juli geeft de Surgeon lieutenant-commander (D) Barnes een kort verslag van zijn bevindingen.

De kruiser kwam op 28 Februari ter plaatse en er werd meteen een tijdelijk kamp nabij de nederzetting ingericht. Het gebitsonderzoek werd gedurende twee en halve dag verricht. De volkstelling leverde tevens gedetailleerde gegevens omtrent den gebitstoestand van alle eilandbewoners, zoomede van de 14 personen, die van daar als pioniers verhuisd waren naar het naburige „Inaccessible Island”. Voor een gemakkelijke vergelijking van de gegevens met die, vijf jaar geleden door Sampson en Moore aldaar verzameld, werd de methode van laatstgenoemden ook door Barnes aangehouden.

De algemeene gewoonten, eigenaardigheden en voedingswijze, uitvoerig door Sampson in 1932 gepubliceerd, schijnen geen ingrijpende verandering te hebben ondergaan, behalve een merkbare toename van het verbruik van suiker en tarwebloem. Deze artikelen, hoewel nog steeds als genotmiddelen beschouwd, zijn in grootere hoeveelheid aanwezig dan in 1932. Brood wordt eenige malen per week en steeds ook op Zondagen gebakken; niettemin wordt er een naar onze verhouding matig gebruik van gemaakt.

In het verloop van de laatste drie en een half jaar hebben tien schepen het eiland aangedaan, die alle een overvloedige voorraad levensbehoeften, waarvan een niet gering deel genotmiddelen, aanbrachten. De levens-

standaard van het eiland is hierdoor verbeterd. De verbouw van groenten is eveneens toegenomen.

Aan de hand van vroegere rapporten viel het aanstonds op dat de omstandigheden en geestesgesteldheid der bewoners een aanmerkelijke verbetering hadden ondergaan sedert het vorige bezoek van de „Carlisle”. De eilanders waren er in ontwikkeling op vooruit gegaan, zij bleken vlugger en minder terughoudend dan vroeger en een grooter deel kan nu lezen en schrijven. Alle kinderen boven de 10 jaar gaan naar school en sedert de komst van een zending tandenborstels twee jaar geleden, poetst het jongere element vrij geregeld de tanden.

Het gebitsonderzoek leverde verscheidene gevallen van hypoplasie op en enkele malocclusies, hoofdzakelijk het gevolg van plaatsgebrek; onder de oudere personen was algemeene afslijting een gewoon verschijnsel. In de meeste gevallen was tandsteen aanwezig met als gevolg uitgesproken gingivitis, die echter bij verwijdering wel zou verbeteren. Ook waren er enkele gevallen van pyorrhoe. Alle kinderen zijn met de borst gevoed en worden pas na 12 tot 15 maanden gespeend.

Er is een merkbare toename van tandbederf en tandvleeschontsteking; twee kinderen van drie jaar bleken resp. zes en zeven carieuze tanden te hebben. Beide behoorden tot arme gezinnen. Niettemin stak de gemeenschap over het geheel opvallend gunstig af bij soortgelijke nederzettingen elders. De schrijver legt er ten slotte den nadruk op dat door den meerderen tijd waarover beschikt werd, het onderzoek wellicht degelijker is geweest dan bij vorige bezoeken.

Aan de bijgevoegde statistieken zij nog ontleend dat het caries-percentage in de laatste vijf jaar gestegen is van 1.84 tot 4.2 en en het percentage verloren gegane blijvende elementen van 2.84 tot 6.2. Het percentage caries-vrije gebitten verminderde van 83 tot 50.

In verband met bovenstaande mededeelingen wordt er aan herinnerd, dat door een chronische rattenplaag de verbouw van graan onmogelijk bleek te zijn. Doordat de ratten de te velde staande oogst opraten, waren de bewoners voor hun zetmeelvoeding aangewezen op aardappelen. In vroegere rapporten werd een verklaring van den gunstigen gebits-toestand bij de eilanders o.a. gezocht in het ontbreken van tarwezetmeel in de voeding. Of de vermeerdering van den aanvoer van tarwebloem en suiker verantwoordelijk zou zijn voor den geconstateerden achteruitgang in den gebits-toestand is een vraag, die zich in dit opzicht naar voren dringt.

B.

VERBETERING DER VOLKSGEZONDHEID EERSTE RADIO-REDE VAN DEN BRITSCHEN PREMIER

De ministers van volksgezondheid en van opvoeding hebben gisteren in samenwerking met den Centralen raad voor volksgezondheid een campagne, die zes maanden zal duren, ingeleid in de lokalen van de Londensche school voor hygiëne.

Neville Chamberlain had de uitnoodiging aanvaard om een inleidende rede te houden, die tevens de eerste radio-rede van den nieuwen premier geworden is. Na een introductie van minister Kingsley Wood zeide Chamberlain :

Wij zijn hier in grooten getale vereenigd ter inauguratie van een halfjaarlijksche campagne voor een gezonder Engeland en voor een beter begrip door de bevolking van de onderscheiden sociale diensten, die op het gebied der volksgezondheid reeds ten bate der bevolking opgericht zijn. Het deed spr. bijzonder genoeg, de heeren Greenwood en Sir Percy Alliss onder de aanwezigen te mogen begroeten, omdat hun tegenwoordigheid het bewijs leverde, dat de volksgezondheid geen politieke scheiding gedoogde en de leden der oppositie-partijen hun krachten aan dit groote werk evengood zouden spendeeren.

Onze inrichtingen staan in geen enkel opzicht bij het buitenland ten achter, maar een eigenaardig verschijnsel is, dat de bevolking in het algemeen zoo weinig weet van de openbare hulpmiddelen die haar ten dienste staan, dat er nog te weinig gebruik van wordt gemaakt. Spr. wees op de ontwikkeling van de takken van volksgezondheid, die de cholera, waaraan in 1896 nog 14.000 personen waren overleden, hadden verdreven. Spr. wees op de vermindering der zuigelingensterfte en der kraamvrouwenkoorts, de ontwikkeling van de medische diensten op de scholen, en de geweldige uitbreiding der ziekenhuizen sinds de local government act van 1929. Maar er bleef nog veel te doen, ofschoon we nu toch zoo ver waren, dat een vandaag geboren kind gemiddeld 17 jaar langer levensvooruitzichten heeft dan toen spreker 60 jaar geleden geboren was.

De kosten die aan de volksgezondheid verbonden zijn, worden op den duur ruimschoots vergoed door bezit van een gezonder en daardoor gelukkiger volk. Een geheel leger van vrijwillige werkers is thans georganiseerd om zelfs in de kleinste dorpen voorlichting en raad te geven en spr. was overtuigd dat dit werk succes zal hebben. Vele gevallen van tuberculose worden te laat aangegeven of te laat als zoodanig erkend en ofschoon het gemiddeld aantal sterfgevallen van 26.000 op 4600 is teruggedgaan, is ook het laatste cijfer nog voor verbetering vatbaar. Een groot deel der voorlichting zal bestaan in de maatregelen ter vermindering van besmettelijke ziekten. De maand October zal overal gebruikt worden om het publiek met de doeleinden van de campagne bekend te maken: moederschaps- en zuigelingenverzorging. *Januari aan de gezondheid van het schoolkind, met speciale verzorging der tanden.* Februari aan de bestrijding der tuberculose, kanker en venerische ziekten en Maart, de laatste maand, aan physical training, gezonde en ongezonde sport en de „keep-fit” campagne voor volwassenen. De regering heeft films laten maken en zal overal voor de noodige propaganda zorgen, zoodat spr. ten slotte niets meer overbleef dan de aanwezigen, die het schema zullen uitvoeren, succes bij hun nobele pogingen te wenschen.

N. R. Ct. 1. 10. 1937
